

Forfatter: Hertz, Henrik

Titel: En lille Fortælling

Citation: Hertz, Henrik: "En lille Fortælling", i Hertz, Henrik: *Digte fra forskellige Perioder*, udg. af Anden Deel. , 1851-1862, s. 166. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-hertz10_lev-shoot-workid68989.pdf (tilgået 25. september 2021)

Anvendt udgave: Digte fra forskellige Perioder

En lille Fortælling.

Fremsagt først Gang paa det kgl. Theater af Hr. Rosenkilde den 27de Mai 1832.

☒ Den Kunst, at døe, naar Død og Doctor kalde,
Man skulde troe, var neppe noget svært;
Den øves ud med Færdighed af Alle,
Og er en Kunst, der aldrig bliver lært.
Det er et Spring, et Slags Saltomortale,
Der springes bedst, naar vore Kræfter dale;
Et Spring, som mangen Krøbling sprang
Saa sikkert som den salige Paran.*
Thi alle Dødelige have
Til denne store Kunst en medfødt Gave.

☒ Men den, jeg synes, nok saa lette Kunst,
At skille selvopfordret sig ved Livet,
Den kræver et Talent, der ei blev Alle givet;
Og Mangens Haand forsøgte det omsonst.

* 167

☒ - Saavidt min Indgang, og jeg iler til
Den stakkels Bondekarl, om hvem jeg vil
Fortælle Dem en Anecdot. Han hed
Niels Andersen, fra Fyen, saavidt jeg veed.
Han var af kort Begreb, et sælle Skrog;
Men da han ofte tav og loe saa smøret
Og gjerne svared' tvær, saa troede man dog,
Han havde det igrunden tykt bag øret.
Forresten var han sær og egen
Og let forknyt, naar Noget var iveien.
- Han havde længe gaaet omkring i Taaget
Og øiensynlig grublet over Noget.
En Dag omsider, da han sad og drak
Med Byens Folk i Kroen, tog han Ordet,
Idet han reiste sig fra Bordet,
Og sagde Hver især saa mange Tak
For deres Kammeratskab: »Jeg vil drikke
En Pægl med Jer, for siden kan jeg ikke.
Iaften skilles jeg fra Jer.« - »Hvorhen?«
Man spurgte ham. Han svared dem igjen:
»Jeg vil ta'e Livet af mig.« - Da man loe,
Saa vedblev han med uforstyrret Ro:
»Ja, lee kun I! Jeg har engang den Tro,
At det gaaer mig som hele min Familie.
Hver Anden af dem har jo hængt sig. Jeg,
Det veed jeg godt, skal gaae den samme Vei,
168 Om ogsaa det er mod min Villie.
Naa, Godtfolk, gi'er mig sidstegang en Taar,
Og drikker paa min Sundhed, før jeg gaaer.«
- Med disse Ord gik Niels sin Vei. De Andre,
Der troede, Karlen skjemed', lod ham vandre.

☒ Det kunde synes sært, at Niels
Med slig Ubøielighed tænkte,
Det var et Arvegods, naar han sig hængte;
Og dog er sligt begribeligt tildeels.
I een Familie gaaer Rang og Titel
Og Uniform i Arv; det seer man tidt.
I een gaaer Nød og Jammer og en Kittel
I Arv - det bliver heller ei bestridt.
I een, jeg mener da - og hvorfor ikke? -

Gaaer som i Arv fra Søn til Søn en - Strikke.

☒ Men for igjen at komme til vor Helt,
Han gik i Skoven ud, betænkte sig ei længe,
Men sagde blot Farvel til Mark og Skov og Vænge
Og Himlens aftendunkle Telt,
Og - hægte sig.

☒ En Timestid og mere
Var gaaet, da kom en Huusmand, der heed Hans,
I Skoven ind, just ei for at spadsere
169 Og høre Nattergalen trimulere;
Det var hans Agt, saasnart han saae sin Kands,
At lette Træerne for nogle Grene,
De ellers maatte bære paa alene.
Hans Øiemed
I Korthed var, at stjæle Ved.
Han saae sig om
Til alle Sider først, om Nogen kom;
Og hæved' derpaa Øren for at skille
Fra Skovens største Bøg en mægtig Green -
Da klang det: Hans, lad vær'! - og atter blev det stille
Af Skræk han næsten blev til Steen.
Hans første Tanke var, han vilde
Til Flugten bruge sine Been;
Men ak! han fandt, at det var lidt for silde.
En kraftfuld Haand - det overløb ham koldt -
Ham ovenfra i Kraven holdt;
Og atter skreeg det: »Hvis du ikke smider
Din Øxe, skal jeg ruske dine Sider.«
Han smed den, stønned' høit, og spurgte: »Hvem
Er du, der holder paa mig saa gefærlig?«
- »See paa mig,« svared' det, »brug dine Fem!«
Han saae og skreg: »Nei, jeg er aldrig ærlig -
Det er jo Niels, jeg tigger om Qvarteer.
Hvad sidder du i Træet for? Du leder
170 Nok efter Fuglereder.«
- »Nei, jeg har bare hængt mig, som du seer.«
»Har hængt dig? og kan snakke?
Og tage fat saa hardt i Godtfolks Nakke?
Hvordan har du dig hængt?« - »Om Livet.« - »Naa!
Ja, saa kan jeg forstaae!
Hør, veed du hvad, Niels Andersen! at hænge
I Træet der, det duer ikke længe.
Stig du kun ned og hjælp mig med
At faae lidt Brænde og lidt Qvas afsted;
Saa drikker vi en Pægl for mine Penge.«

☒ Niels Aadersen var, sandt at sige, kjed
Af denne Dinglen i et Toug i Træet;
Han havde ondt i Siden og i Knæet,
Og kort og godt - vor Helt steg ned
Og hjalp den Anden med at stjæle Ved.

☒ Da det var gjort, saa gik de begge
Ad Hjemmet til med deres Brændesække.

☒ Den næste Dag, da Hans igjen
I Kroen stødte sammen med sin Ven,
Saa sa'e han: »Hør nu, Niels! du maa
Forklare mig en Ting, jeg speculerer paa.
Det faldt mig ind, da jeg igaar gik fra dig,
171 Hvorfor du hægte dig i Træet op
Med Touget bundet midt omkring din Krop.
For nærenstid du vil ta'e Livet a' dig,
Saa synes jeg dog allenfals,
Du skulde slaae et Reeb omkring din Hals.«

»Saa?« svared' Niels ham, reisende sig tvær;
»Saa kunde jeg jo ikke faae mit Veir.«